

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 délután 6 órakor.
 Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: KOLOSTOR-UTCA 23. SZ.
 TELEFON: 110.

Felölös szerkesztő: BÚSZÉK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

A vallás és a család.

(Q) A társadalmi élet — mint tegnapi vezércikkünkben mondtuk — egyetlen biztos alapja a vallás. A társadalmat alkotó különböző műveltségű, vérmérsékletű, igényű egyedeket csupán a vallás, a természet fölötti erő adta irány elvek vezethetik, igazgathatják a boldogulás útján teljes biztonságban, mert csak így kerülhető el az, hogy a szeszélyes, ideges s már romlott, beteg emberi természet ne csapjon át a szélsőségekre, hanem megmaradjon emberi méltósága azon magaslatán, melyre nem saját maga helyezte magát, hanem egy felette álló lény, kitől első létét nyerte: Isten.

S ha ez áll az emberiség nagy családjára, a társadalomra, jóval inkább áll, a szó igazi értelmében vett családra, kiket a felebaráti, testvéries érzés rokonszálai mellett a vér kapcsa fű egymáshoz. A család, a társadalmi egyedek, az emberek legtökéletesebb egyesülése. Egy lélek-, egy szív-, egy élet-, egy név-, egy testté egyesülnek a szülők a családban; eggyé lesz testi életük, hogy testi életet, szellemük, hogy szellemi életet, eggyé lesz lelkük, szívük, szeretetük, hogy lelket, szívet, szeretetet adjanak magzatuknak, ki az övök, ki a test és lélek, a szellem és szeretet egyesülésének kapcsa, biztosítéka és erőssége lesz a családban. S amint a családi élet egyesülésének legtöbb tényezője szellemi, lelki, mert a szeretet és együttérzés játssza a főszerepet, úgy annak feltétele, biztos alapja is csak szellemi lehet; s amint a szeretett tartja össze a családok lelkét, mely nagyobb nemesebb az önző földi érdekeknél, úgy fenntartója is annak, csak az az abszolút szeretet lehet, kit emberi nyelven Istennek nevezünk, s kivel egyesül a család a vallásban, az Istenséggel fenntartott s melegen ápoltt szellemi viszonyban.

Ez tehát a vallás, a családi élet alapja s ez a családi tüzhely folyton meleg szeretetet fejlesztő tűz forrása, mely nélkül elhervad minden lázas ajakkal ígért szépséges terv, elsenyved minden szépen megálmodott virágos élet.

De sajna mivé lett korunkban a családi élet, mivé lett a lelkek egyesülése a szeretet kapcsa által? Sok

családban nem a lelkek egyesülése az már, hanem önző érdekek, vagy a felkorbácsolt vér szenvedéiye. A lelkek egyesülése ma oly sok esetben idejét mult, nem egyéb, mint utópia.

Az anya talán, mert lelke gyöngédebb, talán még hisz; az apa hitetlen. Az anya, ha máskor nem, talán elhagyatottságában imádkozik, imádja Istenét; az apa, a kétségbeesés perceiben is inkább megfenyegeti az eget, de nem imádkozik, nem ismeri Istent. A szülők nemesebb része, lelkük nemesebb megindulása, szívük nemesebb vágyakozása sosem találkozik. S ily korcs szövetség egyesülésétől ugyan mi várható? A gyermek, a szülők szeme fénye, büszkesége talán ép egészséges testben születik a világra, de már ott születése perceiben magában hordja a lelki sorvadás, züllés s pusztulás öldöklő csiráit. S később? A vallás szempontjából tökéletlenül ki került gyermek amint nő, amint esze nyilni kezd, látva szülei, atyja példáját, csodálható-e ha 10 éves korában, már így szól anyjához: „ugy-e anyám mikor olyan nagy leszek, mint apám, nekem sem kell imádkozni.“

S még később? A családban hiányosan nevelt s hitében megmérgezett ifju 20 éves korában kilép az életbe. S mit ott lát, az még borzasztóbb. A nyilvános életben azt látja, hogy becsület nem mindig szerez boldogulást, többet ér a látszat, a stréberség; látja, hogy a meggazdagodott tolvajok, mert ügyesek voltak, felemelt fővel járnak s mindenütt helyük van; látja, hogy a legszentebb ügyek elbuknak, s diadalt ül a becstelenség; hogy a népek közt az igazság kötelekei megszakadtak s azé a jövő, ki erősebb és szemtelenebb. S mit tegyen az ifju e kétségek közt, midőn atyja is ennek köszönheti kényelmesnek látszó csillogó életét? Neki rohan ő is, elmerül ő is s így megy ez tovább nemzedékről nemzedékre, mert nincs, mert nem szerezték meg a családban a családi tüzhely melegénél azt az erkölcsi alapot, mely szembe mer szállni az igazságtalansággal, hanem elpuhulttá, pelyhüdtté lett a gyermek, kinek kényelmesebb a vig, könnyű, mint a becsületes munkában nehéz, fáradságos élet. S a családi élet, a házas-társak élete vallás nélkül? Mig jól

megy dolguk, talán együtt tartja őket a társadalmi felfogás- s előítéletektől való félelem. De a nehéz napokban, a szomorúság, elhagyatottság óráiban? „Széjjel válunk!“ — mondja a modern felfogás. „Belátták tévedésüket s új utat kezdenek.“ Szomorú. Pedig ez XX. századunk felfogása. Kiveszett az önfeláldozás, kiveszett a családból a szeretet, mert kiveszett életükből, közösségükből a vallás, kiveszett az Isten.

Lehet-e ily családban együttérzés, lehet itt szeretet, lehet itt boldogulás?

A férfi és nő elvetvén Istent, vallást, egymást gyalázzák meg, mert nem ismernek erkölcsi törvényt, csupán a vér izgató törvényét, s ezzel lealacsonyítják a házitüzhely szentségét s maguk ássák meg boldogtalanságuk sírját, melyből soha sem lesz feltámadás.

Vissza Istenhez! Vissza a valláshoz!

Századunk családi élete elsősorban érzi ennek szükségét, elsősorban nehezedik rá az Isten nélküli, a válásától megfosztott nyugtalan szívnek átka, mely boldogtalanságában is szomjazza a boldogságot, vágyik utána.

Családok! Vissza Istenhez! Vissza a valláshoz!

Halottak-napja.

Haldoklik a természet, a mulandóság jele mindenütt. Halkan susog a szellő, a sárga levelek hullnak . . . hullnak. Ifjuság, tavasz, boldogság, mind oda. A nyár virágait letarolja, elharvasztja az ősz, a mulandóság örök törvényeinek hódol mindenik. Ez a kietlenség szomorú érzéseket keft az emberi szívben. Halotti csend . . . este van . . . Szomorú, ködös novemberi est. Egyszer csak: bim-bam, hangzik a nagy városban, zeng, zug a sok hárang, az emberek szárai mennek a temetőbe.

Halottak napja van!

A sirok birodalma megnépesül, nagy fényesség támad, a kicsiny mécsék a hantokon kigyulnak, s mint ezer meg ezer csillag világitanak az éjben. — A sirvirág meghajtja bus fejét és szárnyra kelve regél az elmúlásról. Az emberi lélek figyel. Elfeled földi hiúságot, vágyat, csalfa örömet, csak egy érzélem tölti be: a fájdalom. Mindenkinnek van halottja. Egyik a multat temeti, másik a jelennek ássa sírját. Sokakat hosszú, csöndes, néma árnyak szótlanul üldöznek, vadak kinnak.

Nesztelen néma sirok, jeltelen halottak állnak a márvánnyal ékített ragyogók között.

S benn? különbség nélkül elmulás, hervadás! Igazságot keresők, a temetőbe menjtek, ott minden egy, tekintsetek be lelki szemekkel a sírokba, nincs különbség, a hervadás mindenható.

Mint árnyak suhannak végig a temetőn az emberek. Látni ott közönyös, rideg arcu alakokat, kiket a kíváncsiság vitt oda, de látni sápadt, vézna, fájdalomtól leroskadtat. Ott ül az arcokon a szivgyötrődés, titkos szenvedés reflexe. Egy-egy sziv háborog a lelkiismeret zaklatásában, mint a Vezuv tüze. Megtört szívek, széttépett remények birodalma ez. Amott egy sokat szenvedett, zokogó anya, kinek mindenét fedi a sir. Tovább elfáradt lelkű, sápadt arcú hitves. Itt egy reményt vesztett szülő.

Másik siron elhagyatott árva. Ott ifjú leány, kinek szeme ott van, ott van sirt könnyez tele. Csend van, csupán elfojtott zokogás tör meg itt-ott a némaságot, a sziv vérzik, a hegedő seb felszakad sajog. A temető egyik felén fényesen kivilágított, magános sirhant áll, lakója messze-messze jár, fenn a csillagok között.

Vanak ott jeltelen, sötét sírok a fényesek között, rajtuk itt-ott száraz kóró leng: jele, hogy senki se gondol velük, mert ama pár vadrózsa indát nem a szerető kezek, hanem a közös anya, a természet oltá. Emberek bontsátok ki a kegyelet szárnyait, világsátok ki e sötét sírokat, s az élet tusában kifáradt szívek mosolyogva tekintenek a magasból rátkok.

Emberek, fonjátok tovább emlékezetetek sötétülől szálait, gondoljatok a halálra. Megtisztult szíveteket küldjétek fel a magasba, gyujtsátok meg szívetekben a kegyelet lángját... imádkozzatok.

Ismét megszólal a harang mélabus, gyászoló szava: bim-bam... halottak napja van.

Az őszi szél, mely a lombokon átsuhog, egyre ismétli: „Mulandóság. Mulandóság.” — De egy belső hang feledtetni a körtől levő lassu halált, szava azt mondja: küzdjünk, van halhatatlanság!

És ime „kigyul a csillag, kisüt a hold.”

Ott fenn a keresztfán suttogja a szél:

„Kinyilik a rózsza, kihajt a levél.”

Koronagyűlés.

A sepsimiklósvári esperesi kerület pap-sága e hó 30-án tartotta meg szokásos őszi koronagyűlését Sepsiszentgyörgyön. Megjelent a kerületnek majdnem mindenik világi papja és a szerzetes papok közül is kettő. Magát a közgyűlést szent mise és szent beszéd előzte meg, amelyet Nagy Béla mikóujfalusi plebános mondott. Délután 11 óra után nyitotta meg az elnöklő főesperes, Meisel József brassói apátplebános az ülést s tartalmas megnyitójában jubiláns kegyelmes püspökünket, mint áldozó papot mutatta be, e méltóság ragyogó fenségében. Pálffy János brassói hittanár a gyakori szent áldozásról mondott tartalmas, nagy gonddal készített előadást. A gyakori szent áldozásnak — főleg a gyermekeknél — legfőbb akadályát a reggelizésben keresi és véli feltalálni, s éppen azért határozati javaslatot nyújt be, hogy püspök urunk utján a római szent székől engedelményeket kérjünk. A koronagyűlés a javaslatot többeknek pro és contra hozzászólása után elfogadja. Elnök előterjesztésére a koronagyűlés az előadónak köszönetet szavaz. László Imre türkösi plebános a mise rubrikáiról mondott talpraesett ismertetést, egyben kidomborította az e téren tapasztalt

hiányokat, szabálytalanságokat. A gyakorlati értékű előadás nagyon tetszett. Wasylkievicz Viktor dr. főgimnáziumi tanár a tavaszi koronagyűlés óta leérkezett magas püspöki körlevelek tartalmát ismertette. Elnök az előadásért köszönetet mond s a gyűlés nevében is megkéri őt, hogy e tisztet jövőre állandóan vállalja el, amit felolvasó készséggel teljesít. Az új breviárium mondásáról s az új psalteriumról Meisel József apát tart magvas és világos előadást s egyben kiosztja a jelenlevők között az ide vonatkozó utasításokat. A koronagyűlés aztán a súlyosan beteg nagyprépost helyébe megválasztja autonómiai képviselőnek Tamási Áron prelátnak kanonokot. Délben rövid ebéd volt, amelyen a papokon kívül megjelentek dr. Künnle Tivadár főgondnok és Könczey Benedek gondnok.

Délután 5 órakor a tanítónőképző disztermében tartották meg a hivek részére a ker. papság részvételével az eucharisztikus értekezletet.

A műsor első száma a tanítónőképző növendékeinek precízül előadott „Minden szombaton égjen” kezdetű éneke volt, mely után dr. Künnle Tivadarné tartott mély, gondolatokban gazdag megnyitóját, melyben üdvözölte szép szavakkal a megjelenteket, különösen a brassói testvér oltáregyesület megjelent tagjait.

Ezután Korbuly Ignác baróti plebános „Az oltáregyesület a társadalomban” címmel tartott nagyhatású beszédet, melyben szép szavakkal s költői előadásban emelte ki, hogy a társadalmi béke helyreállítását csupán az eucharisziában lakó Krisztustól remélhetni.

Műsoron kívül az „Anyai sziv” című melodramát szavalta el hatásosan zongorakísérettel Apor Ilonka tanítónőképző intézeti növendék.

Majd Kamenitzky Etelka tanítónő olvasott fel „Én, te, ő” címmel, fejtegetve az igazi keresztény testvéri szeretet s felebaráti kötelességek törvényét.

Azután Meisel József kerületi főesperes csodásan koncipiált beszédében rámutatott arra, hogyan kell mindenkinek szivrózsákat vinni az örök szeretet oltárára.

A főesperes nagy hatást keltő beszéde után az intézet növendékei adtak elő „Patrona Hungariae” című hangulatos éneket, mely után Székely Károly esperes és helybeli plebános megköszönve a szereplők közreműködését s a megjelentek áldozatos fáradozását, az értekezletet bezárta.

Mulatságok.

A „Brassói Magyar Dalárda” III-ik rendezés estélye. A „Brassói Magyar Dalárda” 1912. november hó 9-én (szombaton) saját pénztára javára a „Vigadó” (Redout) nagytermében tartja Honigberger Emil karnagy ur vezetése alatt táncal egybekötött III-ik rendezés estélyét. — Helyárok: Erkély-ülés 1—78-ig 3 kor., Orchester-ülés 1—32-ig 3 kor., a többi földszinti ülőhelyek 1—316-ig, valamint állóhely a földszinten 2 korona. Az erkély- és Orchester-ülések kivételével az összes földszinti ülőhelyek számozatlanok. Erkélyemelőny 1—56-ig (szintén számozatlan) 2 korona. Jegyek válthatók Király Lajos ur kolostor-utcai üzletében. — Pártoló tagok kedvezményes jegyeiket november hó 8-áig ugyanott válthatják ki. Pártoló tagságra jelentkezhetnek az egyleti pénztáros urnál. A kedvezményes jegyek már ezen előadásra kiadatnak. — Pártoló tagsági díj egy évre 6 korona. — Felülfizetések az új otthon javá-

ra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Kezdeté este 8 órakor. — Kiknek tévedésből esetleg meghívó nem küldött, de arra igényt tartanak, azok Tutsek Jenő egyleti pénztáros urnál jelentkezzenek.

Műsor: 1. Gaál Ferencz: Szent halmak. Férfikar. 2. a) Major Gy.: Tavaszi hangulatok. Nőikar, zongora kísérettel; b) Brahms: Ossián éneke. Nőikar, zongora és 2 kürt kísérettel. 3. a) Bruch M.: Adagio a G-moll hegedűhangversenyből; b) Drdla: Scherzandó. Hegedűn előadja Honigberger Helén operaénekesnő. 4. Bedő: Az esthangok. Vegyeskari solo-octett. Éneklik: Hübner Richárdné, Kuharcz Olivérné, Grósz Frigyesné urasszonyok, Horváth Etuska k. a., Égető Károly, Balázs Ferencz, dr. Hantz Mihály és Székely Béla urak. 5. Koessler János: Végrendelet. (Eötvös.) Vegyeskar, zongorakísérettel. 6. Kjerulf: Hardangeri nászut. Férfikar. 7. Hoppe Rezső: Népdalegyveleg. Férfikar. — Műsor után tánc!

***

A brassói keresztény szociális szakszervezetek 1912. évi november hó 10-én (vasárnap) a Nr. 1. nagytermében, saját pénztárak javára táncal egybekötött műkedvelői előadást rendeznek. Szinre kerül: A „falu rossza.” Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irtá: Tóth Ede. Személyek: Feledi Gáspár — Gaudi Géza, Boriska és Lajos gyermekei — Kósa Mariska, Nagy Mihály, — Bárti Tercsi, Feledi gyámleánya — Eissmann Etelka, Göndör Sándor — Égető Károly, Finom Rózi — Lukács Gizella, Csapó gazdaember — Tatár Balázs, Csapóné — Kertész Irén, Sulyokné — Kertész Gizella, Tarisznyásné — Szederjessy Mariska, Öreg paraszt — Kovács Lajos, Csenedbízós — Dán András, Kónya kántortanító — Hertel János, Gonosz Pista bakter — Kis János, Gonoszné — Palló Mariska, Cserebogár Jóska — Kozma János, Cene cigányprimás — Tamás Ferenc, Ádus vén cimbalmos — Csutak Gergely, Makkhetes korcsmáros — Bodó Dénes, Jóska legény — Gergely Antal.

Helyárok: I-ső hely 1.60 K. II-ik hely 1.20 K, III-ik hely 1 K, Karzati ülőhely 1 K, Állóhely 50 fill. Jegyek előre válthatók Hedwig Hubert és Társa könyvkereskedésében (Kolostor-utca 29. szám alatt) és a világi bizottság tagjainál. A mulatság kezdete este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

***

Az erdélyi róm. kath. státus brassói főgimnáziuma a tanuló ifjuság védőszentjének, szent Imre kir. hercegnek tiszteletére és ezzel kapcsolatban nagyméltóságú és főtisztelendő székhelyi gróf Majláth Gusztáv Károly v. b. t. t., erdélyi püspök ur 25 éves papi és 15 éves püspöki jubileuma alkalmából és 1912. évi november hó 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a főgimnázium tornacsarnokában nyilvános ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje: a) Délelőtt 8 órakor szent mise. b) Délelőtt 10 órakor az intézet tornatermében. 1. „Dal szent Imréről”, előadja a főgimnázium vegyeskara. 2. Ünnepi beszéd, mondja Kolozsvári-Sillye Béla főgimn. tanár. 3. „Izemet az égbe” irta Bálinth György főgimn. tanár, szavalja Szabó Zoltán II. o. t. 4. Kreutzer: „Üdvözlő dal”, előadja a főgimnázium vegyeskara. 5. Chorán: „Alföldi hangulatok”, zongorán előadják Simay Artur és Tompa VII. o. t. 6. „Szent Margit álma.” Irtá Czuczor Gergely, szavalja Peptea György VIII. o. t. 7. Beleznay: „Mazurka”, előadja a főgimnázium vegyeskara.

***

A szent Ferenc-rendi nővérek vezetése alatt álló zárdaiskola kis növendékei, mint az Örzőangyal Társulat tagjai, 1912. nov. 3-án d. u. 4 órakor az intézet disztermében a beszerzendő zászló javára színi előadást rendeznek, melyre a t. c. szülőket és gyermekbarátokat meghívja a társulat elnöksége.

Belépti-díjak: az első hat sorban 2 korona, a többi ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók az intézetben és az előadás napján a pénztárnál.

M Ű S Ő R:

1. Örangyalhoz. Kardal. Éneklék a Társulat tagjai.
2. Ünnepi beszéd. Tartja: Hoffmann V. III. polg. oszt. t.
3. Virágfüzér. Előadják a kicsinyek.
4. Gyermeki Fohász. Szavalja Verness I., Hajkó E., Nagy E., Várallyai E., Máncs I.
5. A nagy beteg. Dialog. Előadja: Schuhmacher Lizi és Semssey Ilonka.
6. Az árva. Látványos kis gyermekelőadás.

Szereplők: Lili hiu uri leány, Kádár Regina, — Árva leányka, Orosz Etelka, — Öreg szegény asszony, Hahn Gertud, — Szőzi és még egy sereg tündérke, Kosilka Gizella, Bene Mariska, Schumacher Lini, Offenberger Margit, Drechsler Margit, Mariuescu Anna, Bischof Stefi, Zonda Magda, Nagy Anna, Semsey Ilonka, Balányi Erzi, Sántha Anna, Bárfusz Olga, — Tündérkirályné Ágoston Gizike, — 2 törpe, Schumacher Mancsi, Semsey Mancsi, — Mama, Péterfi Ilonka.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső (Mindenszentek) ünnep miatt szombaton a rendes időben jelenik meg.

A bérnialás elmarad. Kegyelmes Püspök Urunknak hirtelen bekövetkezett rosszullete miatt a november 1-ére tervbe vett bérnialás bizonytalan időre elhalasztatott, miről ezton is értesítjük a bérnialkozni szándékozókat s a többi katolikus hiveket. — A plebánia hivatal.

Uj ügyvédi iroda Brassóban. Dr. Rombauer Tivadar Fekete-utca 4 szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

Tagfelvétel az „Örzőangyal Társulatba.” Ferenc-rendi nővérek vezetése alatt álló kis Örzőangyal társulat november hó 3-án délután 4 órakor tartja kedves ünnepség keretében ünnepélyes tagavatását. A lapunk más helyén közölt kedves, gazdag tartalmu műsor s színelőadásra ez uton külön is felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét abban a reményben, hogy kötelességet teljesítünk s a gyermekek e legboldogabb napján s ünnepén ott fogjuk látni Brassó egész keresztény társadalmát, mely szereti a gyermekek ártatlan örömeit s boldogságát találja a gyermek világ ártatlan örömeiben, kiknek szívében vissz-

hangra talál ez az érzés: „Ha még egyszer gyermek tudnék lenni.”

Ügyvédi kamara köréből. A brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Bársony Sándor és dr. Rombauer Tivadar ügyvédek Brassó székhellyel az ügyvédi kamara lajstromába bejegyezte.

Vásárjogkérés. Tatrang község heti vásárjog engedélyezését kérte a belügyminisztertől.

Az istentisztelet sorrendje a plebánia templomban. F. évi november hó 1-én — Mindenszentek napján — a plebánia templomban az istentisztelet sorrendje a következő: Reggel 6, 7, 8, 9 és fél 12 órakor csendes szent mise. Délelőtt 10 órakor ünnepi szent beszédet mond Meisel József plebános, mely után ünnepélyes infulás szent mise. A szent mise alatt az egyházi énekkar Stadler József karnagy vezetése alatt előadja miséjét. Délután 4 órakor a postaréti és bolgárszegi temetők beszentelése s rövid szt. beszéd. 5 órakor a bolonyai temető beszentelése, szent beszéd. — 6 órakor ünnepélyes szent olvasó ájtatosság a halottakért. Utána fél órai harangozás. — November hó 2-án — Halottak napján — a plebánia templomban 6, 7 órakor csendes szent mise. 9 órakor ünnepélyes gyász szent mise és libera. — Este 7 órakor rendes esti ima.

Öngyilkos jelölt csizmadia inas. Dénes Domokos oklándi születésű 18 éves csizmadia inas, ki Bartha István csizmadia mester-nél lakik, e hó 28-án került ki a kórházból. Azóta nem tudott úgy dolgozni, mint azelőtt s e miatti elkeseredésében ma reggel 5 órakor a Kákova-utca 10. szám alatt a gazdája konyhájában talált marólugot megitta. Amint észrevették a gyermek rosszulletét, kérdőre vonták s ölnyiltan bevallotta, hogy mit tett. Erre asszonya hátra vágta, remélvén, hogy ettől meggyógyul, de azért mégis szükségesnek látták bezállítani a kórházba. A kihallgatás során a fiu megígérte, többé nem követ el öngyilkosságot.

Hűtlen kéményseprő-segéd. Komprádt Ferenc kéményseprő mester ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen Platz Frigyes volt segédje ellen, ki ezelőtt mintegy három héttel tőle felmondás nélkül eltávozott, hogy az ő megbízása nélkül tartozásokat szedett föl gazdája nevében. A rendőrség a hűtlen segéd ellen megindította az eljárást.

Vonatösszeütközés Kolozs-Kara mellett. A Brassóból 29-én este 7 óra 41 perckor induló 507. számú személyvonat eddig ismeretlen okból Kolozs-Kara állomáson, közvetlen az alagút után, beleszaladt egy ott veszteglő teher vonatba. Az összeütközésnél 3 utas súlyosan megsebesült, 17 könnyebb sérülést kapott. Az összeütközés után nemsokára különvonaton a helyszínére utazott s Felszeghy máv. üzletvezető Kolozsvárról a sebesülteket automobilon szállították Kolozsvárra. A következő vizsgálat fogja kideríteni a szerencsétlenség okát.

A „BRASSÓI UJLAP”

egy számonkint a következő helyeken kapható:

Hedwig H. és Tsa. könyvkereskedésében, Kolostor-utca 29.

Jakab István dohánytözsdejében, Kolostor-utca 10.

Benkő Ignác könyvkereskedésében, Kapu-utca 52.

Kovács P. Pál vegyeskereskedésében, Katonakórháztér 1.

Papp István vegyeskereskedésében, Petocile-utca 71.

Testedzés.

A rétről.

Bár a hideg őszi idő már beállt s az ember azt hinné, hogy minden testgyakorlási törekvésnek és különösen a szabadtéri játékoknak lefujtak már, mégis azt látjuk, hogy még egész nyárian be vannak népesedve a játszótérek és rétek labdázó fiukkal, akik teljes ambícióval, teljes odaadással, lelkükből játszanak. Bizonyára alig fogyasztották el az ebédjük s már is sietnek ki a színház mögé, hogy összemérjék erejüket, ügyességüket bárátaikkal, iskolatársaikkal, akik bizonyos túrelmetlenséggel várják az ellenfélt a pontos időre, hogy a játékhoz felállhassanak.

Szinte fölösleges is mondanunk, hogy ezek az önzetlen, szorgalmas játékosok ami diákjaink, vegyesen minden iskolából, de nemcsak a nagyobbak, hanem a kicsinyek is, akik szintén részt követelnek maguk számára a rétből, amely szerencsére jó nagy, úgy, hogy nekik is jut belőle. Ellenkező esetben azonban nem jól járnának, mert hiszen a nagyobb diáknak több a jussa hozzá és ők bizony leszorulnának akkor róla. Így azonban testvériesen megférnek a közös területen s ők is elfeledve minden más ügyüket-bajukat, rugják a labdát minden igyekezetükkel. Mert hát ők is kerítették egy football labdát s bár a játék nem nekik való, még se mondanak le róla s a nagyobbak mintájára két pártra válva, törekednek a labdát és goalt rugni. S ha ez sikerült nekik, nagy az öröm, sokkal nagyobb, mint ami őket otthon, vagy az iskolában érheti.

A kicsinyek gyermekes játékát fölváltva a nagy diákok komolyabb, rendszeresebb küzdelme, akiknek a játéka már nemcsak külsőleg, hanem belső tartalmában is elárulja, hogy itt már sokkal komolyabban fogják fel a dolgot a pártok. Ők is futbaloznak, vagy pedig füleslapdával játszanak, de náluk ez már mérkőzésszerűen megy, amennyiben játékvezetővel, kapitánnyal rendelkeznek, aki azon iskola csapatját képviseli más iskola csapatokkal szemben, kihívja ezt vagy amatt barátságos mérkőzésre a színház mögé s a játékot s a rendet a saját csapatjában fenntartja. A játék vezetésére saját kebelükből bíró választanak, aki aztán füttyszóval jelzi a játék kezdetét és vezeti azt egész végig.

Rendes kapujuk igaz, hogy nincs, de minek is, mikor kabátokkal, felöltökkel egészen jó kaput lehet rögtönözni. A játék aztán nagy vigan folyik egész a szürkület beálltáig, amikor aztán mindenki igyekszik haza s bár meg is verték csapatát az ellenpárti játékosok, vagy talán ők maguk voltak a győztesek, ezzel a bánattal, vagy örömmel hazatérve, hozzáfog leckéje megtanulásához.

Igy megy ez napról-napra, természetesen, amikor az idő arra alkalmas. Hangos a rét minden alkalommal, felve van futkározó diákokkal, akik a gimnázium, reáliskola és kereskedelmi iskolából kerülnek ki, önmaguk állanak össze és önmaguk rendezésével — minden más beavatkozástól menten — bonyolítják le játékaikat. És így van ez jól, mert önállásra, önbizalomra és önfegyelmezésre szoktatják magukat, csak arra ügyeljenek különösen, hogy kárt ne tegyenek egymásban semmiféle módon és hogy az iskolai dolgukat ne hanyagolják el, mert különben egészen más elbírálás alá esnék ez a dolog. Kötelességeink egyaránt vannak testünkkel és lelkünkkel szemben, amelyeknek bármelyikét sem szabad tulságosan, megerőltetően fejlesz-

tenünk, mert ez mindig a másoknak a rovására megy. A testápolási törekvés mindig dicserendő, ha az a kellő mederben és a kellő határok között folyik.

Ezt jól meg kell jegyeznie minden ifjunak, ha azt akarja, hogy az ügynek ne ártson, mert hiszen a testnevelésnek, a sportolásnak sok ellensége van még, akik az ilyen hibákra nagyon utaznak és ha találtak ilyet, akkor nyargalnak rajta, csakis azon célból, hogy vele ártsanak és a tartózkodókat még jobban elidegenítsék. (—yf.—)

APOLLO mozgó

a nyári szinkörben.

MŰSOR:

November 2-án és 3-án.

Mozgófénykép ujság.

Ujdonság.

Szerelmes levélhordó.

Humoros.

Bujdoska.

Humoros.

Anna Mariol.

Dráma.

Egy anya tragédiája,

vagy egy elzüllött családapa cselekedete.

A halálban egyesülve.

Nagy társadalmi dráma 2 felvonásban.

Pathé Freres párisi előkelő film gyár Montenegróba küldött saját fényképészeitől felvett

Balkánháboru

részlete, a törökök megveretése a montenegróiak által. Aktuális ujdonság.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Pathé Freres cégtől kiküldött hadi felvevő opera török által felvett **Balkán háboru** összds megjelenő sorozata az „Apollo Bioskopban megjelenésük után azonnal előadatik.

Táviratok.

Budapest, okt. 31.

Lukács a képviselőház mai ülésén egy törvényjavaslatot terjeszt elő a képviselőházi őrség felállításáról.

Ezzel kapcsolatosan a házszabály-reviziót is megakarja teremteni, mely az elnök jogát s kötelességét újból körvonalozná. A parlamenti őrség 56 emberből állna s katonailag volna beállítva. Az ezzel a cél, hogy a rendőrség bevonását elkerüljék, ámbár rendkívüli esetre megadnák az elnöknek a jogot, hogy továbbra is segítségül vegye a katonaságot, csendőr- és rendőrséget.

Tegnap több szocialista gyűlés volt részint a katonai terhek emelése, részint a háboru ellen. Zavargás nem történt.

Szófia, okt. 31.

Hivatalosan táviratozzák: A bolgár sereg tegnap a török derék hadal szemben 2 napi heves küzdelem után fényes diadalt vívott ki.

A török sereg eszeveszett futásban menekült.

Konstantinápoly, okt. 31.

Török részről azt állítják, hogy ők győztek a bolgárok felett, kiknek igen nagy a veszteségük.

Belgrád, okt. 31.

Péter király bevonult Üszkübbe, hol nagy óvációval fogadták. Az albánok csapatonként térnek vissza a városba s fegyvereiket átadják. A szerbek a törökök üldözése közben számtalan szerb falvat találtak lángokban.

Szaloniki, okt. 31.

A Loros melletti sikságon heves össze ütközés volt a török s görög csapatok közt, mely a görögök vereségével végződött.

Rjeka okt. 31.

A török védősereg az égő Skutariból kitört, de visszazoritották őket.

A vár feladása már napok kérdése.

Róma, okt. 31.

A hármass szövetség megújítása már befejezett tény.

Szófia, okt. 31.

A török vereségek végzetesek. A török seregben irtóztató az elkeseredés és a kétségbeesés. A bolgárok elfoglalták Burgast s 20 kilométerrel előre nyomultak Muratla felé.

Newyork, okt. 31.

Becker rendőrbiztost ma halálra ítélték.

Szófia, okt. 31.

Hivatalosan közlik: A török derék had vad futásban menekül. Lüle Burgast a bolgárok elfoglalták.

Budapest, okt. 31.

Reggel 8 órától kezdve a parlamentet katonai kordonnal vették körül s nagyszámu lovas és gyalogos rendőr volt jelen. Az ellenzék a Néppárt helyiségében gyűlt össze. A néppárt küldöttséget menesztett, hogy nézzék meg van-e kordon a parlament körül. A küldöttség visszatérve jelentette, hogy a parlament katonasággal van körülvéve, mire az egyesült ellenzék elhatározta, hogy nem is megy a parlamentbe, mert úgy sem engednék be még a ki nem tiltottakat sem s azt is elhatározták, hogy a délutáni együttes konferencián protestálni fognak e nyílt törvénytelenég ellen. Zichy Aladár kéri a képviselőket, hogy tartózkodjanak a fővárosban, mert a fősúlyt a delegáció üléseire kell helyezni. Holnap az egyesült ellenzék Kossuth sirjához megy, hol gróf Károlyi mond beszédet.

Tisza ma hosszasan tanácskozott Lukácscsal. A hír szerint ma utolsó ülés volt. Tisza este Gesztre utazik.

Budapest, okt. 31.

Kamerer indítványát egyhangulag elfogadták. A 21 tagu bizottságot minden párt saját kebeléből választja. Az elnök javaslatára a delegációs ülésekre való tekintettel az ülést bizonytalan időre elhopták, de az einököt felhatalmazták, hogy saját belátása szerint a Házat összehívja.

Konstantinápoly, okt. 31.

A közönséget nagyon leverték a háborus hírek, jóllehet a hadvezetőség minden áron igyekszik megnyugtanni a közönséget.

Athén, okt. 31.

Metzovó városát a törökök földig felgyújtották, ami a görög részen borzasztó elkeseredést szült. A török fogásból elszökött görög katonákat nagy óvációval fogadták s mint tartalékosokat beosztották a hadseregbe.

„ADLER”-automobilok

olaj, auto-pneumatik a legjobbak!

Autokikölcsönzés.

Kerékpár, varrógép és auto-javítás

MOOSER MIHÁLY-nál

Brassó, Kapu-utca 39.

Hubert Hedwig és Társa KÖNYVKERESKEDÉS

Brassó, Kolostor-utca 29. szám.

Nagy választék *diszlevélpapirokbán*, *irodai berendezések* üzleti könyvekben.

„KORONA”

szálloda

részvénytársaság Brassó

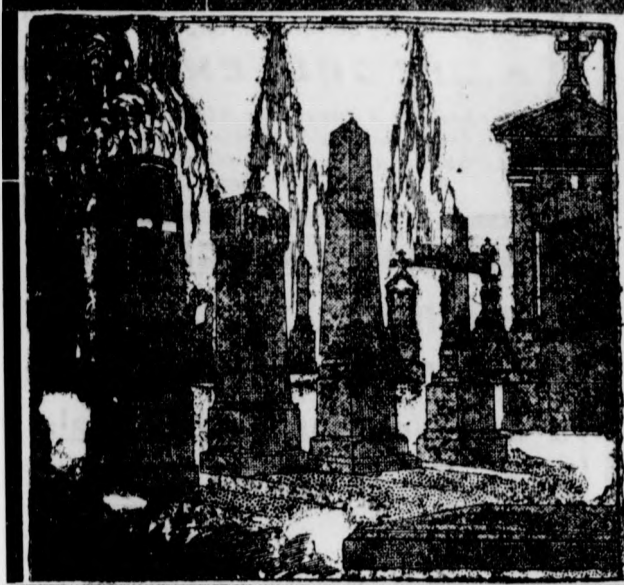
Elsőrangú szálloda!!

100, a legmodernebb kényelemmel berendezett szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobákkal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó szoba. Nagy fogadó terem. Fürdők. Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fényképezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély. Társaskocsi minden vonat-hoz. Automobilgarage. A legnagyobb izléssel és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel-és külföldi lap és képes folyóirat. Nagy billiárd szoba. Játószószoba. Páholy. Elegáns éttermek és szeparék. Finom borok és likőrök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosság-számba menő berendezése megtekintésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi és nemzetközi étkek, pilseni-, bajor- és angol sörök.

Mäder János, igazgató.

Lapkihordókat felvesz

a „BRASSÓI UJLAP” kiadóhivatala.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat Herzum Ferenc és Károly

Brassóban, Vasút-utca 58-B. - A MÁV. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sarkövekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sarköveket, átalakításokat, áthelyezést, egy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból.

Saját kőbányával rendelkezünk. Gőcső, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.

A Római Császár

vendéglői borkimérésben (Árvaház-u. 3.) kitünő

Eredeti erdélyi borok

kaphatók. —o—o— Elismert jó konyha!

Fogtechnikai műterem!

GUST RICHARD

Brassó, Gyümölcs-sor 19. — Távbeszélő 3-14. sz.

Rendel:

9—12 és 2—5-ig

— Kitüntette —
Berlinben 1907

HEDWIG HUBERT

virágterme.

BRASSÓ,

Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyu-
viz. Legkiválóbb köptető- és ét-
vágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.

Országos iparegyesület által kitüntetett nagy
ezüst éremmel!

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

A pécsi fűszekesegyház és számtalan plebánia
szállítója.

Alapított: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár P é c s.

Főüzlet: Ozigeti ország-út 3.

Fióküzlet: Jókai-tér 9.

Ajánlja a Főtiszteletendő papság figyel-
mébe preparált, füstnélküli méhviasz-
gyertyáit.

A Brassói Népszövetségi Takarékpénztár- és Hitelszövetkezet

a kis emberek

takarékpénztára.

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszhető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket.
Kölcsönt nyújt előnyös fel-
tétel mellett.

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

Kösa Albert

szabó-üzlet

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Ajánlja dús tartalmu szövetraktárát úgy belföldi, mint inom angol szövetekben. — Elsőrangú kivitel. Kifogástalan szabászat.

Kelemen András

cipész. Ajánlja saját gyártmányu férfi-, női-, valamint gyermekcipőit.

Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

Dr. DEPNER-FÉLE

SZANATÓRIUM

NIRSCHER-utca 15. sz.

Modern magánintézet sebészeti és női betegeknek.

Prospektust küld a vezetőorvos: — —

Dr. DEPNER VILMOS.

Telefon 507.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Pénzügyi-palotában levő**

(Fellegvári oldal, a máv. fogyasztási szövetkezettel szemben)

mészárszékemben naponta **friss, elsőrendű**

marha-, disznó- és borjухust mérek ki,

rendes napiárban. A nem fogyasztási szövetkezeti tagok is beszerezhetik nálam a hus szükségleteiket.

A népszövetségi tagok pártfogását kéri

KÁDÁR MIHÁLY

mészáros.

Pénzügyi-palota.

Kaphatok

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany-nemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítek. — Nagy választék nemzeti zászlóknban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Ma és minden nap

a DRECHSLER-utóda

kávéházban a hírneves ROTH ALBERT, a nagyszabeni cigányprimás és öccse, VILMOS tárogató művész zenekara hangversenyt tart.

Lapkihordó asszonyokat

sürgősen keres

a Brassói Ujlap kiadóhivatala.

Ásványviz!**Ujdonság!**

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás” jód-tartalmu vizét forgalomba hoztam, mely minden gyógyszerár, drogeria, kávéház, vendéglő és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kitűnő gyógyhatásáról Hankó Vilmos dr. országos vegyelemző, mint Hantz Mihály dr. vm. főorvos urak akkép nyilatkoztak, hogy a zajzoni „Béla forrás” vize különösen ajánlható: **anyagcsere-zavarásnál, minő vérszegénység, vérbajok, glümökör, továbbá érlemeszesedés ellen, a légző-és emésztőszervek hurutos megbetegedéseinél, csúzos és kőszvényes bajok, valamint vesebántalmaknál.**

Figyelemre méltó jód-tartalmánál fogva főképp **gyermekeknek és serdülőknek.**

Borral keverve, kellemes üdítő ital gyanánt szolgál.

Tekintettel Zajzonnak Brassóhoz való közelségére, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a „Béla” gyógyásványvizet 10 üvegenként a 10 fillérrel házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközöltenek.

Központi raktár és kutkezelőség: Brassó, Tehénpiac 3. Telefon: 469.

Teljes tisztelettel:

Schuster Lajos

ásványviz kezelő.

Pontos kiszolgálás!
Hibátlan munka!
OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5-15.

ÉGETŐ TESTVÉREK

Kifogástalan munka!

:: Izléses kivitel! ::

OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5-15.

KÖNYVNYOMDAI • MŰINTÉZETE
BRASSÓ, KAPU-UTCA 45. SZÁM

A Brassói Ujlap kiadóhivatala

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy **könyvnyomdáinkat** Kolostor-utca 29. szám alatti helyiségéből **Kapu-utca 45.** szám alá helyeztük át. — Együttal szives tudomására adjuk, hogy ujjonnan felszerelt nyomdáinkat új gépekkel és modern betűkkel bővítettük, minélfogva azon kellemes helyzetbe jutotunk, hogy minden a nyomdaiparhoz tartozó munkákat **a legrövidebb idő alatt, elegáns, modern és hibátlan kivitelben, a legolcsóbb árak mellett** állíthatjuk elő. Üzletkörünk kiterjed az összes nyomtatványokra, úgymint: ipari és kereskedelmi nyomtatványok: üzleti mérlegek, levélpapírok, számlák, értesítések, körlevelek, prospektusok, árjegyzékek stb., névjegy- és cégkártyák, esküvői- és bál meghívók, gyászjelentések, falragaszok, valamint bármilyenmü művek és egyéb kiadványok modern kivitelben való elkészítésére. Izléses, tiszta és hibátlan munkáról, szolid árakról, valamint előzékeny és pontos kiszolgálásáról mélyen tisztelt megrendelőinket előre is biztosítjuk. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérjük, tisztelettel

Égető Testvérek.